

การพัฒนาสื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาในบริบทโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

Developing Supplementary Materials—Flash Cards in Promoting Learner
Autonomy of Primary Students in the Context of a Border Patrol Police
School

ดารินทร์ อินทับทิม*

Darinthorn Inthapthim

Received : September 7, 2019

Revised : October 2, 2019

Accepted : December 13, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง และเพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง โดยมีครูภาษาอังกฤษ 1 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน เข้าร่วมโครงการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยนี้ คือ 1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษ และ 2) แบบบันทึกความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการใช้ภาพชุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ t-test ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนใช้และหลังใช้ภาพชุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า หลังจากที่นักเรียนใช้ภาพชุดแล้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนความคิดเห็นของทั้งครูและนักเรียนที่มีต่อภาพชุดเป็นไปในเชิงบวก และภาพชุดดังกล่าวยังสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองอีกด้วย

คำสำคัญ : สื่อเสริมการเรียนรู้ / ภาพชุด / การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง / นักเรียนชั้นประถมศึกษา /
บริบทโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

*อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

Lecturer in English Program Faculty of Liberal Arts Phayao University

ABSTRACT

This research aims to experiment supplementary materials—flash cards in promoting learner autonomy of Grade 4 students at Betty Dumen Border Patrol Police School and to investigate both teacher's and students' opinions on the flash cards. The English teacher of Grade 4 and her 12 students participated in this research. The research instruments were 1) pretest and posttest 2) self-report of teachers' and students' opinions on the flash cards. The data were analyzed through t-test and content analysis. The results showed that the students' posttest scores were significantly higher than pretest scores. The teachers' and students' opinions on the mentioned teaching materials were positive. This research also highlighted that these flash cards could also promote learner autonomy among these primary students.

Keywords : Supplementary Materials—flash cards / Learner Autonomy / Primary Students / Border Patrol Police School Context

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อสังคมไทยไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจ สังคม ภาษา และวัฒนธรรม เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ไทยแลนด์ 4.0 และการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การเตรียมความพร้อมและพัฒนาในด้านภาษาอังกฤษของเยาวชนและแรงงานไทยย่อมมีความสำคัญด้วยเหมือนกัน ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาไทย ปีพุทธศักราช 2542 ได้ระบุในมาตราที่ 4 เรื่องการเน้นพัฒนาประเทศด้วยการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิตให้มีการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong learning) ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ONEC, 1999) ดังนั้น การพัฒนาคนให้มีการศึกษาตลอดชีวิตได้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาไทยย่อมอาศัยทักษะการเรียนรู้ การใฝ่รู้ และการรู้กลวิธีการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีหลากหลายรูปแบบและวิธีการตามทฤษฎีการเรียนรู้และการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language) และทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learner autonomy) เป็นทฤษฎีหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ที่มีกำเนิดมานานจากการเรียนรู้ของผู้เรียนภาษาผู้ใหญ่ (Holec, 1981) และมีนักทฤษฎี นักวิชาการได้นิยามคำว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างหลากหลาย (Benson, 2001; Benson & Voller, 1997; Little, 1991; Littlewood, 1996) ตลอดจนนักวิจัยนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของผู้เรียนผู้ใหญ่ ในระดับปริญญาตรี (Quoc Tran and My Duong, 2018) และบัณฑิตศึกษา (Razeq & Ahmad, 2014) การศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาทางไกล การศึกษาทั้งในหลักสูตร นอกหลักสูตร ตามอัธยาศัย ในห้องเรียน และนอกห้องเรียนด้วยวิธีการ (Mansour Almusharraf, 2018) และกระบวนการต่างๆ (Yagcioglu, 2015) ทั้งใช้เทคโนโลยี (Farivar & Rahimi, 2015; Mohammad Hosein, 2017) และไม่ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมทักษะ

ภาษาอังกฤษ ด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน (Mohammad Hosein, 2017) รวมไปถึงด้านการพัฒนา คำศัพท์ของผู้เรียน (Vela & Rushidi, 2016; Mansour Almusharraf, 2018)

แม้ว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ได้รับการส่งเสริม ในหลายๆ บริบทและระดับการศึกษา แต่ยังมีงานวิจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาหรือเด็กเล็กมีจำนวนจำกัด (Lesley & Whitebread, 2000) ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด วิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากคำนิยามของ Nunan. (1996) และ Scharle & Szavbo. (2000) ที่มี แนวคิดสอดคล้องกันที่เกี่ยวกับระดับของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Degrees of Learner Autonomy) ซึ่งได้ นำมาใช้ในงานวิจัยนี้ คือ ความตระหนักรู้และทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองที่สามารถส่งเสริม และสนับสนุนได้ในทุกระดับการศึกษาของผู้เรียน

ในด้านการส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของนักเรียนในถิ่นทุรกันดาร โดยเฉพาะนักเรียนชาติพันธุ์ที่สังกัดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ดเตล็ดูเมน ตำบลผาซางน้อย อำเภอปางงิ้ว จังหวัดพะเยา ที่เป็นพื้นที่บริการวิชาการที่ผู้วิจัยสังกัด ในช่วงก่อนปีงบประมาณ 2557 นักเรียนชาติพันธุ์ประสบปัญหาการไม่รู้หนังสือหรือไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ซึ่งเป็นอุปสรรค ในการเรียนสาระหลักอื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ สังคม และภาษาอังกฤษ ตลอดจนการเรียนรู้ภาษาที่สอง และ ภาษาที่สาม ต่อมาผู้วิจัยยังได้ร่วมทีมวิจัยและดำเนินโครงการบริการวิชาการอื่นๆ จนสามารถแก้ไขปัญหาคือ การไม่รู้ ภาษาไทยที่เป็นภาษาแม่ของนักเรียนชาติพันธุ์ที่ศึกษาอยู่โรงเรียนนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม สาระภาษาอังกฤษหรือ ภาษาที่สามของนักเรียนชาติพันธุ์ที่ศึกษาอยู่ในบริบทนี้ยังไม่ได้รับการแก้ไข ปัญหา ในปีงบประมาณ 2559 ผู้วิจัย ร่วมกับผู้บริหารได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในขณะนั้นที่ผู้เรียนไม่ได้เรียน กับผู้สอนที่ไม่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงส่งผลทำให้การจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษของโรงเรียนในช่วงเวลานั้นและก่อนหน้านั้นไม่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเปิดอัตราจ้างครู วิชาเอกภาษาอังกฤษจำนวน 2 คน เพื่อสอนภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนในระดับก่อนปฐมวัยถึงช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 1 คน และช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 1 คน เพื่อแก้ไขปัญหาคือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น นักเรียนในบริบทนี้มีความคุ้นเคยในการเข้าร่วมโครงการวิจัยการแก้ไข ปัญหา ภาษาไทย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในงานวิจัยนี้ในขณะนั้นกำลังเริ่มศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โดยมีครู ภาษาอังกฤษคนใหม่ที่จบตรงสาขาวิชาเอกและเข้ามาปฏิบัติงานไม่นานนัก จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการได้รับการ กระตุ้นการเรียนรู้ผ่านสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ด้วยทั้งผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยและผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ยังขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนของผู้เรียน ด้วยผู้เรียนเป็นนักเรียนประจำ ซึ่งผู้เรียนจะมีเวลาว่างในการใช้สื่อซึ่ง สื่อการเรียนการสอนในงานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นวัสดุ 2 มิติและภาพชุดที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมงานวิจัย นี้สามารถผลิตได้เอง อีกทั้งผู้วิจัยมีความถนัดด้านส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และผลการวิจัยที่ได้รับยังจะ สามารถทำให้ผู้วิจัย ผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนที่เข้าร่วมวิจัย

ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทและเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนชาติพันธุ์ในบริบทนี้ให้เป็นผู้เรียนที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้สื่อภาพชุดในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อภาพชุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้เป็นการทดลองใช้ภาพชุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองในด้านความตระหนักรู้และทัศนคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองตามคำนิยามของ Nunan. (1996) และ Scharle. & Szavbo. (2000)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ขอบเขตด้านตัวแปรของงานวิจัยนี้ แบ่งเป็น ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ภาพชุด แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมงานวิจัยเป็นผู้พัฒนาขึ้น และการจัดการเรียนรู้ของครูผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยใช้ภาพชุด ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักเรียนผู้เข้าร่วมงานวิจัย

ตัวแปรตาม คือ 1) ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง และ 2) ข้อคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) ที่ใช้การเก็บรวมข้อมูลแบบผสมผสาน (mixed-methods) ที่มีวิธีการขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คน และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน ดังรายละเอียด

- 1) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คน ที่เข้าร่วมงานวิจัยนี้เป็นครูอัตราจ้างของโรงเรียนที่

สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง มาปฏิบัติงานที่โรงเรียนนี้ได้ไม่นานก่อนที่จะเริ่มดำเนินการวิจัยนี้ และได้รับมอบหมายให้สอนวิชาภาษาอังกฤษช่วงชั้นที่ 2 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน ได้เข้าร่วมงานวิจัยนี้ ด้วยครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้สอนช่วงชั้นนี้อยู่แล้ว และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นี้ เป็นนักเรียนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาการไม่รู้ภาษาไทย หรือได้เข้าร่วมโครงการวิจัยของคณะศิลปศาสตร์มาก่อนในการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ภาษาไทย ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่านักเรียนกลุ่มนี้มีความคุ้นเคยกับการเข้าร่วมงานวิจัยที่มีบุคคลภายนอกหรือคณะนักวิจัยมาดำเนินการวิจัย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นี้จึงมีความพร้อมด้านความรู้ภาษาไทย (ภาษาแม่) และมีความพร้อมในการได้รับการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผ่านการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้

แบบแผนการทดลอง

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design โดยมีการรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยออกแบบแผนการทดลองโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังจากครูได้ใช้ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังใช้ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ครูและนักเรียนแสดงความคิดเห็นที่มีต่อภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองผ่านแบบบันทึกความคิดเห็น (ปลายเปิด) ในระหว่างที่ครูภาษาอังกฤษใช้แผนการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เสื้อผ้า จำนวนเรียน 10 ชั่วโมง โดยครูจะเป็นผู้รวบรวมแบบบันทึกความคิดเห็นของตนเองและของนักเรียนให้แก่ผู้วิจัยเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ 1) ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์วัดความสามารถด้านคำศัพท์ เรื่อง เสื้อผ้า และ 4) แบบบันทึกความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ซึ่งมีวิธีการ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือต่างๆ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยและครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้วิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ยังขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน จึงมีความคิดเห็นตรงกันในหลายๆ ประเด็นเกี่ยวกับการสร้างสื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าร่วมงานวิจัยนี้ ดังนี้ 1) ลักษณะและรูปแบบของสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะมีลักษณะเป็นสื่อวัสดุ 2 มิติที่ทำจากกระดาษอ่อน กระดาษแข็ง กระดาษสี หรือภาพชุด (flash cards) ที่ครูสามารถผลิตขึ้นเองได้ ด้วยหากเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อสตัทคูปกรณอื่นๆ โรงเรียนยังมีข้อจำกัดในด้านคอมพิวเตอร์ที่ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ หรือผู้เรียนไม่สามารถใช้ได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น สื่อที่ใช้ในงานวิจัยนี้จึงเป็นภาพชุดที่ทำจากวัสดุกระดาษแข็ง กระดาษสีที่ครูสามารถผลิตได้เองตามความคิดสร้างสรรค์และตามความสวยงามที่เหมาะสม โดยภาพชุดจะเน้น

การใช้ภาพจริงหรือภาพเสมือนจริงที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่สามารถเชื่อมโยงความหมายของรูปกับคำศัพท์และเนื้อหาของบทเรียนในหลักสูตร อีกทั้งรูปภาพจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจง่าย กระตุ้นการเรียนรู้ได้ดีผ่านการใช้ของนักเรียนและเหมาะสมกับกลวิธีการเรียนของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 2) เนื้อหาและคำศัพท์ที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและหนังสือเรียน “Express English 4” หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เสื้อผ้า (clothes) และสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าว 4) สถานที่จัดวาง ครูผู้สอนได้จัดโต๊ะเพื่อนำภาพชุดไปวางในมุมใดมุมหนึ่งหลังห้องเรียนประจำชั้นของนักเรียน ผู้เข้าร่วมวิจัย ตัดป้ายและข้อชี้แจงในการใช้เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนใช้ภาพชุด และ 5) ด้านเวลา นักเรียนได้ใช้สื่อฯ นอกเวลาหรือนอกตารางเรียน ตามวันและเวลาที่นักเรียนสะดวก โดยอาจจะมีหรือไม่มีครูเป็นผู้ควบคุมการใช้สื่อฯ ดังกล่าว

ด้านการประเมินคุณภาพของภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับคุณภาพของภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน กำหนดเกณฑ์ความสอดคล้องที่ 0.50 ขึ้นไป โดยพบมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.0 และมีค่า IOC รวมเท่ากับ 0.75 หากมีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ให้ครูผู้สอนปรับและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ก่อนที่จะนำไปใช้ดำเนินการวิจัยแผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 1 แผน ให้สอดคล้องกับ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) เนื้อหาและคำศัพท์ในหลักสูตรและหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เสื้อผ้า จำนวนเรียน 10 ชั่วโมง 3) ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง 4) แบบทดสอบคำศัพท์และเนื้อหา เรื่อง เสื้อผ้า และ 5) บริบทของโรงเรียนและนักเรียน

หลังจากที่ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมด้วยภาพชุดให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือผ่านแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์ความสอดคล้องที่ 0.50 ขึ้นไป โดยพบมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.0 และมีค่า IOC รวมเท่ากับ 0.85 หากมีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ให้ครูผู้สอนปรับและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ก่อนที่จะนำไปใช้ดำเนินการวิจัย

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านคำศัพท์และเนื้อหา เรื่อง เสื้อผ้า

1) ครูภาษาอังกฤษได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านคำศัพท์และเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง clothes เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ 2) ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบฯ และประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และมีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 หากมีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ให้ครูผู้สอนปรับและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ก่อนที่จะนำไปทดสอบก่อนและหลังเรียน 3) หาค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR-20) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.57-0.76 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.43-0.75 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

แบบบันทึกความคิดเห็น

1) ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบบันทึกความคิดเห็น เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ครูบันทึกข้อคิดเห็นในระหว่างการสอนในชั้นและบันทึกข้อสังเกตในระหว่างที่นักเรียนใช้ภาพชุดนอกเวลาเรียน ส่วนการบันทึกข้อคิดเห็นของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ขอให้ครูผู้สอนชี้แจงแก่นักเรียนหรือติดคำอธิบายเกี่ยวกับการบันทึกในแบบบันทึก ณ บริเวณที่จัดวางภาพชุด และครูเก็บรวบรวมข้อคิดเห็นของตนเองและของนักเรียนเพื่อนำมาให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2) ตรวจสอบคุณภาพของแบบบันทึกความคิดเห็น และประเมินความสอดคล้องและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน กำหนดเกณฑ์ความสอดคล้องที่ 0.50 ขึ้นไป โดยพบมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.0 หากมีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขก่อนที่จะนำไปให้ครูและนักเรียนใช้บันทึกความคิดเห็นที่มีต่อสื่อวัสดุและภาพชุดต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดังที่ได้กล่าวไว้ การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ แบ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ดเตล็ดูเมนในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนใช้แผ่นภาพ 3) ระหว่างการจัดการเรียนการสอน ครูและนักเรียนจะใช้แบบบันทึกความคิดเห็นในการสะท้อนคิดความคิดเห็นที่มีต่อการใช้แผ่นภาพเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ซึ่งครูจะเป็นผู้รวบรวมแบบสะท้อนคิดทั้งของตนเองและนักเรียนในผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพต่อไป และ

4) ครูดำเนินการทดสอบหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t - test

2. การสำรวจทัศนคติของครูและนักเรียนที่มีต่อสื่อเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยแยกเป็นข้อๆ ดังนี้

2.1 นำข้อความที่ทั้งครูและนักเรียนที่ได้เขียนบันทึกความคิดเห็นมาจัดกลุ่มข้อความที่มีเนื้อหาคล้ายๆ กัน (grouping)

2.2 จากนั้นจัดลำดับและแยกแยะเป็นประเภทหรือหัวข้อ (categories) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตีความ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามหัวข้อหลัก หัวข้อรอง

2.3 ผู้วิจัยเขียนพรรณนาความและนำเสนอผลการวิจัยตามหัวข้อหลักและหัวข้อรองที่ได้แยกแยะไว้ โดยผู้วิจัยได้ใช้การกำหนดรหัส (participant coding) แทนชื่อนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

สรุปผลการวิจัย

ในส่วนนี้จะรายงานผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ทั้ง 2 ข้อ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1 : ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ภาพชุด

ดังที่กล่าวไว้แล้วถึงวิธีการ/ขั้นตอนการสร้างสื่อเสริมการเรียนรู้ และการทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ ก่อนและหลังการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุด ซึ่งครูได้เลือกสร้างสื่อเสริมการเรียนรู้ประกอบการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ “clothes” ในหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสื่อเสริมการเรียนรู้นอกเวลาเรียนหรือยามว่าง และจัดวางสื่อเสริมการเรียนรู้เป็นมุมไว้หลังห้องเรียนของนักเรียนดังกล่าว และครูได้ทำการทดสอบความรู้ก่อนใช้ภาพชุดและหลังใช้ภาพชุด ดังตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบก่อนและหลังการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยภาพชุดตามค่าสถิติ t-test

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบก่อนและหลังการใช้ภาพชุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
ก่อน	12	2.17	1.03	-7.41	0.000***
หลัง	12	7.42	2.23		
เฉลี่ยรวม	12	4.80	1.63		

*** P < 0.001

ตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการทดสอบหลังจากที่ครูใช้ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองจากผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการที่ครูใช้สื่อฯ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 หรือระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.99 ดังนั้น นักเรียนที่ใช้สื่อเสริมการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ และสื่อการเรียนรู้ด้วยภาพชุดดังกล่าวมีความเหมาะสมกับสภาพบริบทและสภาพของผู้เรียน ดังที่จะได้กล่าวต่อไปในด้านข้อมูลเชิงคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 : ข้อคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ด้วยภาพชุด

นอกจากผลสัมฤทธิ์ที่แสดงข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว ในด้านข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกความคิดเห็นการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดของครูที่ได้บันทึกข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการทดสอบก่อนเรียน พบว่า “จากผลการทดสอบ นักเรียนมีความรู้และเข้าใจคำศัพท์เรื่อง clothes น้อยมากทำให้สอบได้คะแนนน้อย...” ดังนั้น สื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดที่ครูสร้างขึ้นมามีรูปแบบและลักษณะที่ได้วิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทไว้ จึงถือได้ว่าภาพชุดมีผลกระทบต่อแก่นักเรียนในการยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษและความคิดเห็นที่สะท้อนถึงทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาพชุดของทั้งนักเรียนและครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามประเด็นหลักและประเด็นย่อยที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

ทัศนคติของครูและนักเรียนในด้านต่างๆ

โดยภาพรวมภาพชุดที่ครูสร้างขึ้นมานั้นมีส่วนช่วยหรือส่งเสริมให้เกิดทัศนคติในทางที่ดีหรือด้านบวกมากกว่าด้านลบตามประเด็นย่อยต่างๆ ดังนี้

- ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีความสนใจเรียนในห้องเพิ่มมากขึ้น

จากการสังเกตการณ์การเรียนการสอนและพฤติกรรมของนักเรียน ครูให้ข้อสังเกตว่า นักเรียนของตนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้นในระหว่างเรียนหรือในชั้นเรียน นักเรียนเรียนอย่างมีความสุขมากขึ้น ทำให้มีความสนใจเรียนมากขึ้นจนเกิดความรู้ความเข้าใจในห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น หลังจากให้นักเรียนใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดนอกห้องเรียนและกลับมาเรียนในห้อง/ในระบบ/ในครั้งถัดไป ดังคำกล่าวของครู

...นักเรียนมีท่าทางสนใจและสนุกสนานกับการเรียน มีการโต้ตอบกับผู้สอนดีขึ้นมากกว่าการเขียนบนกระดาน เพราะสื่อเสริมการเรียนรู้ที่ใช้มีรูปภาพประกอบ ทำให้นักเรียนสามารถเดาคำตอบจากรูปภาพได้เมื่อผู้สอนซักถาม ทำให้ผู้สอน สอนง่ายขึ้นและทำให้นักเรียนตั้งใจเรียน...

...สื่อเสริมการเรียนรู้เป็นรูปแบบ pop-up เป็นสื่อๆ เลื่อนโดยจะมีทั้งรูปภาพและตัวอักษรให้นักเรียนดูและใช้สื่อๆ...ให้นักเรียนได้ฝึกสะกดคำ และเรียงคำศัพท์ วันนี้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน และสามัคคีกันมาก และผู้สอนก็รู้สึกมีความสุขที่เห็นนักเรียนยิ้มสนุกสนานกับการเรียน

โดยสรุป จากพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษในทางที่ดีของนักเรียนที่ครูได้กล่าวถึง ทำให้ครูรู้สึกมีความสุขที่เห็นผู้เรียนของตนมีความสุขในการเรียน งานวิจัยนี้จึงสามารถยืนยันได้ว่าการสร้างหรือผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองจะช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ห้องเรียนภาษาอังกฤษมีความเป็นมิตรกับผู้เรียน การเรียนไม่เคร่งเครียด และนักเรียนได้ความรู้ เกิดความเข้าใจ และสิ่งที่สำคัญคือ นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์และเนื้อหาได้แม่นยำมากยิ่งขึ้น จนทำให้ครูเห็นพัฒนาการด้านภาษาและด้านความรู้คำศัพท์ของผู้เรียน และผู้วิจัยยังสามารถกล่าวได้อีกว่าสื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดในงานวิจัยนี้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยนี้ทั้งในแง่ความแตกต่างทางผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังใช้สื่อภาพชุดฯ ดังวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 (ดูตารางที่ 1) และในแง่ความคิดเห็นเชิงบวกของครูและนักเรียนที่มีต่อสื่อภาพชุดฯ ดังวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ที่นำเสนอนี้

- การเชื่อมโยงความรู้เก่าและใหม่จากการใช้สื่อซ้ำๆ

โดยภาพรวมแม้ว่าครูได้สร้างสื่อเสริมการเรียนรู้ประกอบการสอนในหลักสูตรเพียงบทหรือหน่วยการเรียนรู้เดียวจาก 8 หน่วยการเรียนรู้ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และไม่ได้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของภาคการศึกษาด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาการดำเนินการวิจัย แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ได้รับจากทั้งแบบบันทึกความคิดเห็นของครูและนักเรียน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดได้ค่อนข้างดีระหว่างการเรียนนอกห้องเรียน สู่การเรียนในห้องเรียน ดังคำกล่าวของครูและนักเรียนที่อ้างถึงการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกัน

วันนี้ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติและสร้างร้านขายเครื่องแต่งกายโดยใช้สื่อฯ ที่ผู้สอนสร้างขึ้นและนำบทสนทนาที่ฝึกในชั่วโมงที่ผ่านมามาสันทนาการกันเป็นกลุ่ม นักเรียนสามารถทำได้ดีและมีพัฒนาการในการพูดดีขึ้น...

ใช้เล่นเกมส์ ใช้แสดงบทบาทสมมติ ทำร้านขายของ (BB03)

จากคำกล่าวของครูและนักเรียน (BB03) สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนสามารถเพิ่มเติมความรู้แก่สู่ความรู้ใหม่ จากการได้ทบทวนความรู้เก่าซ้ำๆ จะทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่ากับประสบการณ์ทางภาษาใหม่ๆ ได้ และยังทำให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียนในระบบผ่านสื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดดังกล่าว

- การเรียนรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน

นอกจากประเด็นความเชื่อมโยงความรู้เก่าและใหม่แล้ว ข้อมูลจากแบบบันทึกความคิดเห็นยังชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนเกิดขึ้นนอกชั้นเรียนด้วยการใช้สื่อภาพชุดเสริมการเรียนรู้ที่ครูผลิตขึ้นมา

ใช้เล่นเกมส์ทายคำศัพท์กับเพื่อนในห้องตอนเวลาวางจากการเรียน ทำให้ได้ฝึกสะกดคำศัพท์ได้เรียนคำศัพท์ด้วยตัวเอง (BB01)

ใช้ในการค้นหาความหมายของศัพท์...และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (BB03)

จากที่นักเรียน 2 คนได้แสดงความคิดเห็นในแบบบันทึกความคิดเห็นนั้น ชี้ให้เห็นว่าหากครูสามารถผลิตสื่อเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ได้ง่ายและสะดวก พฤติกรรมการใช้ภาพชุดนอกห้องเรียนของนักเรียน ย่อมนำมาสู่ทัศนคติที่ดีและเกิดความตระหนักในการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือมีโอกาสที่จะมีประสบการณ์เรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนมากหรือบ่อยครั้งยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการด้วยจากผลคะแนน t-test ที่แสดงให้เห็นในตารางที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ และเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียน BB03 ดังกล่าวกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่นักเรียน BB03 ได้เขียนบันทึกความคิดเห็นชี้ให้เห็นว่าการได้ใช้ภาพชุดในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนบ่อยๆ ในการเล่นเกมส์คำศัพท์และค้นหาความหมายของศัพท์ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ใหม่และมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาพชุดเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองนอกเวลาเรียน เพราะครูใช้รูปภาพเป็นองค์ประกอบหลัก จึงทำให้มีความง่ายต่อความเข้าใจและการจดจำศัพท์ของนักเรียน และเมื่อมีการทดสอบความรู้และความเข้าใจ จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น งานวิจัยนี้จึงสามารถยืนยันได้ว่าครูสร้างสื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดได้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนหรือนอกเวลาเรียนไม่มากนักน้อย และสามารถเกิดขึ้นได้แม้ว่านักเรียนจะเป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ที่อยู่ในบริบทที่มีข้อจำกัดต่อการเรียนรู้ก็ตาม

- ภาพชุดมีความสวยงามและนำมาใช้ได้ง่าย

นอกจากผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษที่เพิ่มมากขึ้นแล้ว ประเด็นความสวยงาม การใช้ง่ายและสะดวก ดังคำพูดของนักเรียน BB03 “จากรูปภาพ เข้าใจง่ายขึ้น สีสวยงามน่าสนใจ อ่านง่าย...” และความน่าใช้ของภาพ ชุดอาจเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดข้อคิดเห็นและทัศนคติที่ดี เพราะครูจัดทำและจัดวางใน สถานที่ที่นักเรียนจะนำมาใช้ได้ง่ายและสะดวกที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียน นักเรียนแสดงความสนใจ ขอบสื่อเสริมการเรียนรู้ที่มีรูปภาพ โดยเฉพาะภาพชุด (flash cards) ที่ส่งผลต่อความเข้าใจ (คำศัพท์) ได้ง่ายมากขึ้น ดังจะกล่าวในประเด็นถัดไป

- นักเรียนมีความเข้าใจคำศัพท์ได้ง่ายมากขึ้น

จากการบันทึกของนักเรียน นักเรียนใช้สื่อเสริมการเรียนรู้แล้วรู้สึกว่าการเรียนรู้ที่ใช้มีความอ่านง่ายและเข้าใจความหมายของศัพท์ที่ปรากฏในสื่อเสริมการเรียนรู้ได้ง่ายมากขึ้น และช่วยด้านการ สะกดคำ

ใช้หาความหมายคำศัพท์ สื่อฯ การสอนเข้าใจง่าย เพราะมีรูปภาพ (BB08)

ทั้งนี้นักเรียนคนเดียวกันนี้ยังเปรียบเทียบการใช้ภาพชุดสามารถเสริมการเรียนรู้กับหนังสือเรียน ในหลักสูตรด้วยว่า

ทำแบบฝึกหัดในหนังสืออ่านยาก ใช้สื่อฯ ช่วยหาคำศัพท์ง่ายมาก (BB08)

ใช้สื่อการสอนของครู ฝึกสะกดคำศัพท์ เข้าใจความหมายคำศัพท์ง่าย เพราะดูจากภาพ (BB03)

...ดูจากภาพและคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำให้รู้ความหมายของคำศัพท์ (BB04)

จากปรากฏการณ์ใช้ภาพชุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนนอกเวลาเรียน และนักเรียนเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์กับภาพ สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนในบริบทนี้ สามารถเรียนคำศัพท์จากภาพ มีการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงและระหว่างภาพ/บัตรภาพ/รูปภาพที่ปรากฏในสื่อ เสริมการเรียนรู้และความหมายของคำของภาพที่เห็น ดังนั้น ปรากฏการณ์นี้จึงชี้ให้เห็นว่า การผลิตสื่อเสริมการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่นี้อย่างมาก และอาจสรุปได้ว่าครู เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนในบริบทฯ ดังกล่าว หรืออาจกล่าวได้ว่าการเสริมต่อของคุณครูนอกห้องเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วย ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

- บทบาทของครูผู้สอน

ในประเด็นนี้ งานวิจัยนี้ยังสามารถแสดงให้เห็นถึงบทบาทครูที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมผู้เรียน ภาษาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองเป็นอย่างมาก โดยในลำดับแรก ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในงานวิจัยนี้ได้

ประเมินและวิเคราะห์ที่ผู้เรียน สถานการณ์ บริบทและสภาพของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และได้วิเคราะห์ว่าสื่อเสริมการเรียนรู้ที่จะใช้ในงานวิจัยนี้ควรเป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบไหนที่จะมีความเหมาะสมกับสิ่งที่ได้วิเคราะห์ในลำดับแรก ในลำดับต่อมาครูสร้างสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีรูปภาพ และมีความหลากหลาย หรือหากเป็นบัตรคำหรือสื่อสำเร็จรูปก็ควรมีภาพเสมือนจริง เพราะครูคิดว่านักเรียนน่าจะโยงความหมายของรูปจากสื่อการเรียนรู้ได้ ครูจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมในการนำสื่อการเรียนรู้ไปวางไว้ให้นักเรียนมาใช้ ให้มีความสะดวก หยิบใช้ง่าย ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้โต๊ะและจัดเป็นมุมของสื่อการเรียนรู้ เรื่อง clothes ให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียนหรือยามว่าง

นอกจากนี้ เมื่อครูได้นำสื่อเสริมการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียน ครูได้สังเกตการสอนและนักเรียนของตนและได้บันทึกการสังเกตลงในแบบบันทึกความคิดเห็น สภาพและพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะที่ใช้สื่อการเรียนรู้ ซึ่งยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถของครูผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ที่ เป็นผู้รู้จักสะท้อนคิด (reflection) ด้านการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการด้านการเรียนของนักเรียนของตน มีการคิดวิเคราะห์ (critical thinking) มีการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนจากการสังเกตการณ์ อันจะนำไปสู่คุณสมบัติของครูผู้สอนภาษาที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (teacher autonomy) และความก้าวหน้าในวิชาชีพครูต่อไป (teacher professional development) ดังคำกล่าวของครูที่เขียนไว้ในแบบบันทึกความคิดเห็น

...มีนักเรียนบางคนที่ยังทำได้ไม่ดี คือ BB05 และ BB01 ที่ยังทำคะแนนได้น้อย แต่มีการพัฒนาและมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากนักเรียน 2 คนนี้ เป็นนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนด้านภาษาไทย และได้เข้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่พร้อมๆกับเพื่อนในห้องเรียน ทำให้มีพัฒนาการในการเรียนช้ากว่าเพื่อนในห้องเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยกึ่งทดลองโดยการนำเครื่องมือการวิจัย คือ สื่อเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยภาพชุด ที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ที่ดีทำให้ครูสามารถออกแบบสื่อการเรียนรู้ วางแผนและจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับบริบทและผู้เรียน ทำให้การทดสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยด้านการทดลองที่พบว่าคะแนนทดสอบหลังการใช้ภาพชุดมากกว่าคะแนนก่อนใช้ภาพชุด

ในแง่ของข้อคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อสื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดเป็นไปในทางบวก แสดงให้เห็นว่าสื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดที่ครูสร้างขึ้นมีความหมายต่อผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ (Williams & Burden, 1997) จึงทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้มีความสนใจเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงบทบาทในห้องเรียนโดยมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น (Yagcioglu, 2015) จนเกิดทัศนคติที่ดี (Klaudia & Huw, 2007) และสามารถพัฒนาผู้เรียนในแง่ของการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อไปในการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ภาพชุดดังกล่าว เช่น นักเรียน BB01 และ BB03 ซึ่งนอกจากนักเรียนทั้ง 2 คน จะเห็นประโยชน์ด้านวิชาการแล้วนั้น การใช้สื่อเสริมการเรียนรู้บ่อยๆ หรือการใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ยังทำให้เกิดการเรียนรู้อังกฤษด้วยตนเอง จากการมีทัศนคติที่ดีเป็นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

(Scharle & Szavbo, 2000) ซึ่งหากนักเรียนทั้ง 2 คนนี้ได้รับการกระตุ้นหรือฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถพัฒนาระดับการเรียนรู้ด้วยตนเองในขั้นสูงต่อไป (Nunan, 1996; Scharle & Szavbo, 2000) และส่งผลให้เป็นผู้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตแม้จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่มีข้อจำกัดก็ตาม อย่างเช่นนักเรียนในบริบทนี้ (Inthaphim, 2010)

ในแง่ของบทบาทครู งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (La Ganza, 2008; Bajrami, 2015, Mansour Almusharraf, 2018) และงานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่าครูมีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทของโรงเรียนจนสามารถพัฒนาและสร้างสื่อเสริมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ (Thakur, 2015) สื่อเสริมการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีความหมายต่อผู้เรียน (William & Burden, 1997) ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์และมีประสบการณ์ตรงได้ด้วยตนเอง ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจด้านภาษาที่เพิ่มขึ้น ในงานวิจัยนี้คือ ชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (Elenore, 2014) ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยสื่อเสริมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ (Inthaphim, 2010) และงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเลสลีย์และไวท์เบรด (Lesley & Whitebread, (2000) ที่เน้นให้นักเรียนชั้นเด็กเล็กรู้จักคิดหรือมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และในช่วงชั้นมัธยมศึกษา ครูควรส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองเช่นเดียวกัน (Stang, Carter, Lane & Pierson, 2009)

โดยสรุป สื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยภาพชุดที่ครูออกแบบและสร้างขึ้นมาในงานวิจัยนี้ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างนอกและในห้องเรียน (Inthaphim, 2010) โดยเฉพาะด้านคำศัพท์ นั่นคือ หากนักเรียนใช้สื่อเสริมการเรียนรู้บ่อยครั้งมากเท่าไร นักเรียนจะสามารถจำคำศัพท์ได้มากขึ้น จึงทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้วย เนื่องจากนักเรียนมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น มีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเพิ่มมากขึ้นด้วย และในระยะยาวผู้เรียนอาจจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจนสามารถเพิ่มระดับของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ด้วยมีความตระหนักในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง (Nunan, 1996; Scharle & Szavbo, 2000) ส่วนครูอาจเปลี่ยนแปลงบทบาทให้เป็นผู้เสริมต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของผู้เรียนของตน ตลอดจนการเรียนรู้ด้วยตนเองของครูที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านนโยบาย

ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการของโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จัดทำสื่อวัสดุ สื่อภาพชุด หรือสื่อประเภทอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของผู้เรียน ด้วยงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ จดจำและเข้าใจได้ดีผ่านสื่อฯ ในรูปแบบต่างๆ การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจึงมีความสำคัญมาก ด้วยหากนักเรียนได้พื้นฐานการเรียนรู้และประสบการณ์จากการเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลาจะทำให้เกิดการเรียนรู้

ตลอดชีวิต (Lifelong learning) ย่อมส่งผลถึงการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ผู้บริหารโรงเรียนอาจสร้างแรงกระตุ้นในการส่งเสริมให้ครูสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนและผู้เรียน ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างสื่อฯ แก่ครู และอาจส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองโดยการเข้าอบรมการจัดทำสื่อฯ รูปแบบต่างๆ การสร้างแบบทดสอบและการวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

2. ด้านการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน

งานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นอีกว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองนอกห้องเรียนมีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในห้องเรียน ครูควรส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนต่อไป หรือครูควรส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักเรียนด้วยวิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสมกับบริบทนั้นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการดำเนินงานวิจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอย่างต่อเนื่องหรือในระยะยาว (Longitudinal study) หากมีงานวิจัยที่ดำเนินการต่อได้ด้วยครูในบริบทนั้นๆ เอง นักเรียนจะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการและภาษาที่ดีต่อไป

References

- Bajrami, L. (2015). Teacher's new role in language learning and in promoting learner autonomy. *Procedia: Social and Behavioral Sciences*, **199**, 423-427.
- Benson, P. (2001). *Teaching and researching autonomy in language learning*. Harlow : Longman.
- Benson, P. & Voller, P. (1997). Introduction : autonomy and independence in language learning. In *Autonomy and independence in language learning*, eds. P. Benson & P. Voller. Harlow, Essex : Addison Wesley Longman.
- Eleanore, H. (2014). The practice of promoting primary pupils' autonomy: examples of teacher feedback. *Educational Research*, **56**(3), 295-309.
- Farivar, A. & Rahimi, A. (2015). The Impact of CALL on Iranian EFL learners' autonomy. *Procedia : Social and Behavioral Sciences*, **192**, 644-649.
- Holec, H. (1981). *Autonomy and foreign language learning*. Oxford UK : Pergamon.
- Inthapthim, D. (2010). *Learner autonomy among Thai university undergraduates in contexts of English as a foreign language*. Unpublished Doctoral Dissertation. Division of Education, Arts and Social Sciences University of South Australia.
- Klaudia, F. & Huw, J. (2007). Computer-based materials : a study of learner autonomy and strategies. *System*, **35**(4), 448-468.

- La Ganza, W. (2008). Learner autonomy-teacher autonomy: interrelating and the will to empower. In T. Lamb & H Reinders., eds. **Learner autonomy and teacher autonomy : concepts, realities, and responses.**, (pp. 63-81). Amsterdam : John Benjamins Publishing Co.,
- Lesley, H. & Whitebread, D. (2000). Interpretations of independent learning in the early years. **International Journal of Early Years Education**, 8(3), 243-343.
- Little, D. (1991). **Learner autonomy 1: definitions, issues and problems.** Dublin Ireland : Authentik Language Learning Resources.
- Littlewood, W. (1996). Autonomy: an anatomy and a framework. **System**, 24(4), 427-435.
- Mansour Almusharraf, N. (2018). Learner autonomy and vocabulary development for female learners of English as a foreign language: teachers' perspectives. **International Journal of Linguistics**, 10(4), 56-74.
- Mohammad Hosein, A. (2017). Effect of weblog-based process approach on EFL learners' writing performance and autonomy. **Computer Assisted Language Learning**, 30(6), 529-551.
- Nunan, D. (1996). **Towards autonomous learning: some theoretical, empirical and practical issues**, In R. Pemberton, ESL. Li, WWF Or & HD Pierson, eds. **Taking control : autonomy in language learning.** Hong Kong : Hong Kong University Press.
- Office of the National Education Commission. (1999). **National Education Act B.E. 1999.** Bangkok : Kurusapa Ladprao Press.
- Quoc Tran, T. & My Duong, T. (2018). EFL learner's perceptions of factors influencing learner autonomy development. **Kasetsart Journal of Social Sciences**, 30, 1-6.
- Razeq, A. & Ahmad, A. (2014). University EFL learners' perceptions of their autonomous learning responsibilities and abilities. **RELC Journal**, 45(3), 321-336.
- Scharle, A. & Szabo, A. (2000). **Learner Autonomy: a guide to developing learner responsibility.** UK : Cambridge Univesity Press.
- Stang, K.K., et al. (2009). Perspectives of general and special educators on fostering self-determination in Elementary and middle schools. **Journal of Special Education**, 43 (2), 64-106.
- Thakur, V.S. (2015). Using supplementary materials in the teaching of English : Pedagogic scope and applications. **English Language Teaching**, 8(12), 1-6.

Vela, V. & Rushidi, J. (2016). The effect of keeping vocabulary notebooks on vocabulary acquisition and learner autonomy. **Procedia : Social and Behavioral Sciences**, **232**, 201-208.

Williams, M. & Burden, RL. (1997). **Psychology for language teachers: A social constructivist approach**. Cambridge UK : Cambridge University Press.

Yagcioglu, O. (2015). New approaches on learner autonomy in language learning. **Procedia : Social and Behavioral Sciences**, **199**, 428-435.